

Fasit til noen tidligere eksamensoppgaver i ST101 og ST100

ST101 15. mai 1990

Oppgave 1:

- a) $1 - (1 - p)^n$
- b) p^n
- c) X er antall komponenter som har sviktet. X er binomisk(n, p)-fordelt.
Sannsynlighet for systemsvikt: $P(X \geq m + 1) = \sum_{k=m+1}^n \binom{n}{k} p^k (1 - p)^{n-k}$
- d) X er tilnærmet Poisson-fordelt med $\lambda = np = 10000 \cdot 0.0001 = 1$.
Sannsynlighet for systemsvikt: $P(X \geq 4) = 1 - P(X \leq 3) \approx 0.02$
- e) X er tilnærmet normalfordelt med forventning $np = 200 \cdot 0.10 = 20$ og standardavvik $\sqrt{np(1 - p)} = \sqrt{200 \cdot 0.10 \cdot 0.90} = 4.24$
Sannsynlighet for systemsvikt: $P(X \geq 31) = 1 - P(X \leq 30) \approx 0.01$

ST101 15. mai 1991

Oppgave 3:

- a) $E(X) = \lambda$ $\text{Var}(X) = \lambda$
- b) antakelse: uavhengighet $E(Y|X = x) = 0.2x$
- d) $P(X = x|Y = y) = [(1 - p)\lambda]^{x-y} \cdot e^{-(1-p)\lambda} / (x - y)!$
 $X|Y = y \sim y + Z$ der $Z \sim \text{Poisson}((1 - p)\lambda)$
- e) $E(X = x|Y = y) = y + (1 - p)\lambda = 107$

ST101 2. desember 1991

Oppgave 1:

- a) $E(X) = 1$ $\text{Var}(X) = 1/2$.

Oppgave 2:

- a) $c = 2$

b)
$$f_R(r) = \begin{cases} 2e^{-2r} & r > 0 \\ 0 & r \leq 0 \end{cases}$$

$$f_S(s) = \begin{cases} 2e^{-s}(1 - e^{-s}) & s > 0 \\ 0 & s \leq 0 \end{cases}$$

$$f_{R|S}(r|s) = \begin{cases} e^{-r}/(1 - e^{-s}) & 0 < r < s \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

R og S er ikke uavhengige

$$E(R) = 1/2 \quad E(R|S = s) = 1 - se^{-s}/(1 - e^{-s})$$

$$c) \quad f_Z(z) = \begin{cases} z e^{-z} & z > 0 \\ 0 & z \leq 0 \end{cases}$$

ST101 13. mai 1992

Oppgave 1:

- b) $E(X) = E(Y) = 1/2$ $\text{Var}(X) = \text{Var}(Y) = 1/12$
- c) 0.12
- d) $0.12^3 = 0.0017$
- e) 0.42
- f) Forventning: $1/4$ Varians: $7/144 = 0.049$

Oppgave 3:

- a) 0.13
- b) 0.07
- c) 0.16
- d) 0.62
- e) ca. 30 måneder

ST101 30. november 1992

Oppgave 1:

- a) Forventning: $\theta/2$ Varians: $\theta^2/12$
- b) Median i eksponentialfordelingen: $\lambda \log 2$
(Merk: Eksponentialfordelingen har en annen parameterisering enn i Rice.)
- c) Uniform fordeling: $q_1 = \theta/4$ $q_3 = 3\theta/4$
Normalfordeling: $q_1 = \mu - 0.674\sigma$ $q_3 = \mu + 0.674\sigma$
Eksponentialfordeling: $q_1 = \lambda \log(4/3)$ $q_3 = \lambda \log 4$
- d) A
- e) Uniform fordeling: C Normalfordeling: B

Oppgave 2:

- a) $\frac{18}{37}$ $\left(\frac{19}{37}\right)^5$
- d) 0.001 0.025
- e) 0.30 0.37
- f) 0.30
- g) 0.48

ST101 12. mai 1993

Oppgave 1:

- a) 0.49
- b) 0.315 0.350
- c) 0.457
- d) $1 - \{0.30 / [0.30 + 0.70 \cdot (0.51^2 + 0.49^2)]\}^5 = 0.979$

Oppgave 2:

- b) $f_Y(y) = 2e^{-y}(1 - e^{-y})$ for $y > 0$
- c) $E(X) = 1/2$ $E(Y) = 3/2$
- d) $f_T(t) = 2/(2+t)^2$ for $t > 0$

ST101 29. november 1993

Oppgave 1:

- a) $0.1035 \approx 0.104$ $0.8965 \approx 0.897$
- b) 0.039 $0.99888 \approx 0.999$
- c) 0.028
- d) Forventet antall med brystkreft: 250
Forventet antall ekte positive: 200
Forventet antall falske positive: 4975

Oppgave 3:

- a) Resultatet gjelder for $k > -r$
 $E(X) = r/\lambda$ $\text{Var}(X) = r/\lambda^2$

ST101 19. mai 1994

Oppgave 1:

- a) 0.964 0.089
- b) 0.260 0.250
- c) 0.330
- d) 0.513

Oppgave 2:

- b) Variansen er lik 1 for alle fordelingene
- c) C er (ii)
- d) A er (i) B er (iii)

Oppgave 3:

b)
$$f_Y(y) = \begin{cases} 3/4 & \text{for } 0 \leq y \leq 1 \\ 1/4 & \text{for } 1 < y \leq 2 \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

X og Y er ikke uavhengige.

ST101 18. mai 1995

Oppgave 1:

- a) $1/13$ $1/13$ $3/663 = 0.0045$ $48/663 = 0.072$
- b) A og B er ikke uavhengige
- c) $P(X = -1) = 660/663 = 0.9955$ $P(X = 200) = 3/663 = 0.0045$
 $E(X) = -60/663 = -0.090$ $\text{Var}(X) = 1095.7$
- d) $P(Y = -15) = 48/663 = 0.0724$
 $P(Y = 0) = 12/13 = 0.9231$
 $P(X = 200) = 3/663 = 0.0045$
 $E(X) = -120/663 = -0.181$
- e) Det første spillet er mest fordelaktig (selv om det også gir forventet tap i det lange løp).

Oppgave 2:

- a) $(5/6)^{600}$ $\binom{600}{100} (1/6)^{100} (5/6)^{500}$
- b) $E(X) = 100$ $\text{Var}(X) = 83.33$ $SD(X) = 9.13$
- c) 0.73
- d) $a = 15$

Oppgave 3:

- b) $F(x) = \begin{cases} 0 & \text{for } x < 1 \\ 1 - x^{-1/\lambda} & \text{for } x \geq 1 \end{cases}$
- c) 10^{-4}
- d) 2^λ
- e) $1/(1 - \lambda)$
- f) $\lambda^2 / [(1 - \lambda)^2(1 - 2\lambda)]$
- g) $f_Y(y) = \begin{cases} \frac{1}{2} e^{-y/2} & \text{for } y \geq 0 \\ 0 & \text{for } y < 0 \end{cases}$

Ekspponentialfordelingen med parameter $1/2$.

ST101 21. november 1997

Oppgave 1:

- a) $c = \frac{1}{2}$
- b) $F(x) = \begin{cases} \frac{1}{2} e^x & \text{for } x < 0 \\ 1 - \frac{1}{2} e^{-x} & \text{for } x \geq 0 \end{cases}$
- c) 0.748
- d) $E(X) = 0$ $\text{Var}(X) = 2$

ST101 24. november 1999

Oppgave 1:

- a) 0.80 0.89
- b) $Z \sim N(252, 46.4^2)$
- e) 7.2 5.5

Oppgave 2:

- a) 0.849 0.130
- e) 2530 kroner

Oppgave 3a-c:

- c) $N \sim \text{binomisk}(n, p)$ der $p = 2/\pi$

ST101 23. november 2000

Oppgave 1:

- a) $E(S_n) = n\mu$ $SD(S_n) = \sqrt{n}\sigma$
- b) Uniform fordeling over (0,2). $\mu = 1$ $\sigma = 1/\sqrt{3} = 0.58$
- c) $\mu = 1$ $\sigma = 1$ Eksponentialfordelingen med parameter 1.
- d) Gammafordelingen med $\alpha = 2$ og $\lambda = 2$. $\mu = 1$ $\sigma = 1/\sqrt{2} = 0.71$
- e) A er gammafordelingen (4)
B er den uniforme fordelingen (2)
C er den eksponentialfordelingen (3)
- f) Nei

Oppgave 2:

- c) 0.027 0.027 0.168 0.168
- d) $f_U(u) = \frac{1}{u\sigma\sqrt{2n\pi}} \exp\left(\frac{-(\log u)^2}{2n\sigma^2}\right)$
- f) 1.07 1.30 median = 1 (for begge valg av sigma)

ST101 3. desember 2001

Oppgave 1:

- a) Forventning: $\theta/2$ Varians: $\theta^2/12$
- b) Medianen q_2 er gitt ved $\int_{-\infty}^{q_2} f(x)dx = 1/2$
For eksponentialfordelingen: $q_2 = \log 2/\lambda$
- c) Uniform fordeling: $q_1 = \theta/4$ $q_3 = 3\theta/4$
Normalfordeling: $q_1 = \mu - 0.674\sigma$ $q_3 = 3\mu + 0.674\sigma$
Eksponentialfordelingen: $q_1 = (\log 4 - \log 3)/\lambda$ $q_3 = \log 4/\lambda$
- d) A
- e) Uniform: C Normal: B

Oppgave 2:

- a) Forventet antall fødsler pr. døgn:
- $\lambda = 6$

Minst ett barn i løpet av ett døgn: $1 - e^{-\lambda} = 0.998$ Flere enn ett barn i løpet av en time: $1 - e^{-\lambda/24} - \frac{\lambda/24}{1!}e^{-\lambda/24} = 0.026$

$$b) \quad f_T(t) = \begin{cases} (\lambda/24) e^{-\lambda t/24} & t \geq 0 \\ 0 & t < 0 \end{cases}$$

$$E(T) = 24/\lambda = 4$$

$$c) \quad P(T > 4) = e^{-\lambda \cdot 4/24} = e^{-6 \cdot 4/24} = 0.368 \quad P(T > 8 | T > 4) = 0.368$$

ST100 2. desember 2002**Oppgave 1:**

$$b) \quad \lambda_1 = \log 2 / \tau_1 \quad E(T_1) = 1/\lambda_1 = \tau_1 / \log 2 \quad \text{Var}(T_1) = 1/\lambda_1^2 = (\tau_1 / \log 2)^2$$

$$c) \quad E(T) = 1/\lambda_1 + 1/\lambda_2 = (\tau_1 + \tau_2) / \log 2$$

$$\text{Var}(T) = 1/\lambda_1^2 + 1/\lambda_2^2 = (\tau_1^2 + \tau_2^2) / (\log 2)^2$$

- d) Hvis
- $\lambda_1 \neq \lambda_2$
- blir tetthetsfunksjonen:

$$f_T(t) = \begin{cases} \frac{\lambda_1 \lambda_2}{\lambda_2 - \lambda_1} (e^{-\lambda_1 t} - e^{-\lambda_2 t}) & t \geq 0 \\ 0 & t < 0 \end{cases}$$

(Se eksempel A på side 98 i Rice for situasjonen der $\lambda_1 = \lambda_2$.)

$$e) \quad \text{Binomisk med } p = P(T \leq t_0) = 1 - (\lambda_2 e^{-\lambda_1 t_0} - \lambda_1 e^{-\lambda_2 t_0}) / (\lambda_2 - \lambda_1)$$

Oppgave 2:

$$a) \quad E(X_i) = 0 \quad \text{Var}(X_i) = 1 \quad E(\bar{X}) = 0 \quad \text{Var}(\bar{X}) = 1/n$$

$$b) \quad M_{X_i}(t) = (e^{-t} + e^t)/2 \quad M_{\bar{X}}(t) = (e^{-t/n} + e^{t/n})^n / 2^n$$

- c) Vi bruker sentralgrensesetningen og finner at:

$$P(\bar{X} > 0.2) \approx 0.023 \quad P(\bar{X} < -0.3 \text{ eller } \bar{X} > 0.1) \approx 0.160$$

$$e) \quad \text{For } k = 0, 1, 2, 3 \text{ er } P(\bar{X} = \frac{2}{3}k - 1) = P(U = k) = \binom{3}{k} \cdot (\frac{1}{2})^3, \text{ slik at:}$$

$$P(\bar{X} = -1) = \frac{1}{8} \quad P(\bar{X} = -\frac{1}{3}) = \frac{3}{8} \quad P(\bar{X} = \frac{1}{3}) = \frac{3}{8} \quad P(\bar{X} = 1) = \frac{1}{8}$$

ST100 9. desember 2003**Oppgave 1:**

b) $2/3$

c) $4/5 \quad 8/9$

Oppgave 2:

a) $(1 - p + pe^t)^n$

d) $0.3675 \quad 0.3682 \quad 0.1841 \quad 0.0613 \quad 0.0153$

e) $0.3679 \quad 0.3679 \quad 0.1839 \quad 0.0613 \quad 0.0153$